

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS

JELGAVAS (МИТАВСКИЙ) apriņķa komiteja¹.

VĒSTURISKĀ IZZIŅA

1919. g. marts

PA-64. fonds

Līdz ar Latvijas Sociāldemokrātijas (LSD) pārdēvēšanu par Latvijas Komunistisko partiju (LKP) 1919. g. no 1. līdz 6. martam LKP VI kongresā, LSD Jelgavas komiteja tika pārdēvēta par LKP Jelgavas apriņķa komiteju. Apriņķa komiteja, kuru ievēlēja apriņķa konference, vadīja LKP Jelgavas apriņķa organizācijas darbību.

LKP Jelgavas apriņķa organizācijas pamatsūniņa bija pulciņš, pulciņi apvienojās rajonos, t.i. rajonu organizācijās, rajons-apriņķa organizācijā.

Pulciņi veidojās darba vietās, ja tur strādāja ne mazāk kā 3 partijas biedri, laukos pulciņi veidojās pagastos.

Rajonu darbību vadīja rajona biedru kopsapulce. Kārtējās darbības veikšanai biedru kopsapulce izvēlēja rajona komiteju.

Pirms LKP VI kongresa LSD Jelgavas organizācija tika sadalīta 6 rajonos ², tajā skaitā:

- Dobeles (PA-195. fonds,)
- Jelgavas (PA- 196. fonds)
- Tērvetes (PA-198. fonds)

un domājams - Elejas ³, pārējo rajonu nosaukumi nav zināmi.

1919. g. 2. martā tika nodibināti divi rajoni:⁴

- Līvberzes
 - Vircavas
-

1) Par Jelgavas komitejas darbību līdz 1919. g. martam Sk. LSD Jelgavas komitejas (PA-7. fonds) vēsturisko izziņu.

2) LVA, PA-64. f., l. apr., l. l., 9. o.p. lp.

3) Turpat, 3 l., 28. lp.

4) Jelgavas komunisti. 1919. g. 5. martā, Nr. 26.

Pie LKP Jelgavas apriņķa komitejas darbojās propagandistu kolēģija⁵⁾.

Sekojošot Rīgas vācu sekcijas iniciatīvai pie Jelgavas apriņķa komitejas tika nodibināta vācu sekcija, kura pastāvēja neilgu laiku⁶⁾.

1919.g. 3. martā fon der Golca karaspēks pārgāja uzbrukumā un 18. martā ieņēma Jelgavu, tāpēc LKP Jelgavas apriņķa komiteja 1919.g. martā darbību pārtrauca.

x x

Kopš 1919.g. februāra x

Latvijas Valsts arhīva (LVA) Sociālpolitisko dokumentu nodaļā ir sekojošie LKP Jelgavas apriņķa organizācijas rajonu komiteju un pulciņu fondi:

PA-190. fonds - Vilces LKP pulciņš. (LKP Jelgavas apriņķa organizācijas Elejas rajons).

1919.g. 26. janvārī tika nodibināts Vilces LSD pulciņš⁷⁾, kas 29. janvārī pievienojās LSD Jelgavas apriņķa organizācijai. Kopš 1919.g. februāra - LSD (no 1919.g. 1. marta - LKP) Jelgavas apriņķa organizācijas Elejas rajona sastāvā⁸⁾. 1919.g. martā līdz ar fon der Golca karaspēka uzbrukumu pulciņš darbību pārtrauca.

PA-195. fonds - LKP Jelgavas apriņķa organizācijas Dobeles rajona komiteja.

1918. g. 28. novembrī tika nodibināts Dobeles LSD pulciņš⁹⁾, kurš no 1919.g. 16. janvāra darbojās kā Dobeles rajons¹⁰⁾ ar komiteju priekšgalā, Kopš 1919.g. 29. janvāra - LSD (no 1919.g. 1. marta - LKP) Jelgavas apriņķa organizācijas sastāvā.

1919.g. martā līdz ar fon der Golca karaspēka uzbrukumu darbību pārtrauca.

PA-196. fonds - LKP Jelgavas apriņķa organizācijas Jelgavas rajona komiteja.

1919.g. 1. februārī LSD (no 1919.g. 1. marta - LKP) Jelgavas apriņķa organizācijas sastāvā tika nodibināts Jelgavas rajons¹¹⁾ ar komiteju priekšgalā.

- 5) LVA, PA-64.f., 1. apr., 1.1., 1. lp.
- 6) Turpat, 9. un 10. lp.
- 7) Turpat, PA-190. f., 1. apr., 1.1., 1. lp.
- 8) Turpat, PA-64.f., 1. apr., 3.1., 28. lp.
- 9) Turpat, 1.1., 6. lp.
- 10) Turpat, PA-195.f., 1. apr., 1.1., 20. lp.
- 11) Turpat, PA-196.f., 1. apr., 1.1., 1. lp.

15) LVA, 64.f., 1. apr., 1.1., 3. lp.

17) Turpat, 8. lp.

T. Jakovļeva

apas

5
F.N.
Apr.
Liet.

1919.g. martā līdz ar fon der Golca karaspēka uzbrukumu darbību pārtrauca.

PA-197. fonds - LKP pulciņš "Klints". (LKP Jelgavas apriņķa organizācijas Elejas rajons).

Līdz 1919. g. LSD "Dzintara" organizācijas sastāvā darbojās Lielsesavas pulciņš¹²⁾, kas 1919.g. 26. janvārī tika pārdēvēts par pulciņu "Klints"¹³⁾.

1919.g. 29. janvārī pulciņš pievienojās LSD Jelgavas apriņķa organizācijai.

Kopš 1919.g. februāra - LSD (no 1919.g. 1. marta - LKP) Jelgavas apriņķa organizācijas Elejas rajona sastāvā¹⁴⁾. 1919.g. martā līdz ar fon der Golca karaspēka uzbrukumu darbību pārtrauca. PA-198. fonds - LKP Jelgavas apriņķa organizācijas Tērvetes rajona komiteja.

1919.g. 26. janvārī tika nodibināts LSD Tērvetes rajons ar komiteju priekšgalā. Tas apvienoja partijas biedrus Penkules un Kalnmuižas pagastos¹⁵⁾.

1919.g. 29. janvārī rajons pievienojās LSD (no 1919.g. 1. marta - LKP) Jelgavas apriņķa organizācijai.

1919.g. martā līdz ar fon der Golca karaspēka uzbrukumu darbību pārtrauca.

PA-641. fonds - Jelgavas III Internacionāles vārdā nosauktais Strādnieku klubs.

Klubs tika nodibināts 1919.g. 13. februārī¹⁶⁾ un 1919.g. martā darbību pārtrauca.

Kluba mērķis bija proletariāta audzināšana komunistiskā garā. Lai veiktu kultūras-izglītības darbu, klubā tika noorganizēta bibliotēka, lasītavas, sekcijas un tika rīkotas lekcijas, diskusijas, muzikāli, literāri un jautājumu vakari, teātra izrādes u.c.

Kluba vadošie orgāni bija kluba biedru kopsapulce un kolēģijas no 9. locekļiem¹⁷⁾.

Par kluba biedru varēja būt katrs, kurš atzīst kluba statūtus un maksā biedru naudu.

Galvenā fondu glabātāja nodaļas I kat. arhīviste

Jak 31.08.92

T.Jakovļeva

apas

- 12) LVA, PA-64.f., 1. apr., 1.l., 5. o.p. 1p.
- 13) Turpat, PA-197.f., 1. apr., 1.l., 1. lp.
- 14) LVA, PA-64.f., 1. apr., 3.i., 28. lp.
- 15) Turpat, 10. lp.
- 16) LVA, 641.f., 1. apr., 1.l., 3. lp.
- 17) Turpat, 8. lp.